

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Societatea Comercială „Cramax Grup”
Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă privind derularea procedurii simplificate a falimentului în
privința Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion”

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, prin care a
fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare a Societății cu Răspundere Limitată
„GS Milion”, dispusă încetarea procedurii simplificate a falimentului a Societății cu
Răspundere Limitată „GS Milion” cu lichidarea și radierea Societății cu Răspundere
Limitată „GS Milion” din Registrul de stat al persoanelor juridice și considerate stinse
creanțele creditoriale și debitoriale ale Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion”,

c o n s t a t ă :

La 11 iulie 2014, debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion” a
depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență în
privința sa, invocând incapacitatea de plată a datoriilor și supra îndatorarea debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2014 a fost admisă spre
examinare cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion”.
Totodată, în scopul prevenirii modificării stării debitorului în perioada de observație,
s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare, fiind numit în calitate de administrator
provizoriu ÎI „Baracu Roman”, deținător al certificatului de instruire profesională nr.
14973 din 08 aprilie 2010.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014 a fost intentată
procedura simplificată a falimentului în privința Societății cu Răspundere Limitată
„GS Milion”, adresa juridică: mun. Chișinău, str. Voluntarilor 15, c/f 1010600036931,
cu dizolvarea întreprinderii și desemnat în calitate de lichidator ÎI „Baracu Roman”,
deținător al certificatului de instruire profesională nr. 14973 din 08 aprilie 2010, cu
toate împuternicirile și atribuțiile prevăzute de legislația în vigoare.

Prin aceeași hotărîre a fost stabilit termenul-limită de înregistrare a cererilor de
admitere a creanțelor pînă la data de 17 noiembrie 2014 inclusiv și propus persoanelor

care au un drept prioritar asupra bunurilor debitorului să precizeze neîntârziat, pînă la data de 17 noiembrie 2014, bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință, stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv pînă la data de 08 decembrie 2014 și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 22 decembrie 2014 ora 09.30 în incinta Curții de Apel Chișinău de pe bd. Ștefan cel Mare 73, sala 1.

La 30 noiembrie 2015, lichidatorul Baracu Roman a prezentat instanței de insolabilitate Raportul final și bilanțul de lichidare al debitorului, Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion”, solicitînd admiterea acestora și încetarea procesului cu radierea debitorului din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

În Raportul prezentat lichidatorul a invocat că Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion” dispune de datorii scadente atît față de bugetul public național, cât și față de alți creditori și nu-și poate onora obligațiile de achitare a acestora, ceea ce atestă că întreprinderea este în incapacitate de plată.

Concomitent se menționează că potrivit informațiilor parvenite și analizei efectuate, debitorul nu dispune de active curente suficiente pentru achitarea datoriilor pe termen scurt.

Totodată, referindu-se la documentele de evidență contabilă prezentate de debitor, se susține că la momentul actual Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion” este supra îndatorată, activul acesteia fiind net inferior pasivului, invocându-se și faptul că debitorul nu dispune de bunuri care ar putea servi la acoperirea cheltuielilor procesului de insolabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 a fost aprobat raportul final de lichidare a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion”, s-a încetat procedura simplificată a falimentului în privința Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion”, în legătură cu lichidarea debitorului, cu dispunerea radierii Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion” din Registrul de stat al persoanelor juridice și a considera drept stinse creanțele neexecutate de Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion” față de creditori.

La 10 octombrie 2016 Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată, a declarat recurs împotriva hotărîrii instanței de insolabilitate din 17 decembrie 2015, solicitînd repunerea în termen, admiterea recursului și casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 în partea respingerii cererii de atragere la răspundere subsidiară a factorilor de decizie a Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion” în suma creanțelor nestinse față de creditori și anume a fondatorului, unic asociat cu cota-parte de 100% Crăciun Alexandra și administratorului Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion”, Ursu Andrei precum și casarea hotărîrii din 17 decembrie 2015 de încetare a procedurii simplificate a falimentului în privința Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion” și radierea Societății cu Răspundere Limitată „GS Milion” din Registrul de Stat al persoanelor juridice, cu remiterea pricinii la judecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrea instanței de insolabilitate considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră că de către instanța de insolabilitate a fost adoptată o hotărâre ilegală privind lichidarea întreprinderii cu radierea acesteia din registrul de stat al persoanelor juridice.

Or, conform demersului expertului judiciar-contabil Petru Sajin, nr. 3684 din 02 septembrie 2015, prin care se solicită efectuarea expertizei judiciar contabile asupra cauzei penale nr. 2014970594 și prezentarea unor materiale suplimentare de la Societatea cu Răspundere Limitată „GS Milion”, rezultă că documentele contabile nu au fost prezentate.

Sușține că despre hotărîrea instanței de insolvabilitate din 17 decembrie 2015 a aflat doar la data de 27 septembrie 2016.

La fel, invocă că contrar prevederilor art. 236 alin. (4) CPC RM care prevede expres că, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărîrii primesc copia hotărîrii în decurs de 5 zile, cu toate acestea hotărîrea contestată nici până în prezent nu a fost expediată în adresa Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată, mai mult ca atât aceasta nici nu este în materialele dosarului.

Studiind materialele dosarului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, statuează că hotărîrile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În sensul prevederilor normelor citate legiuitorul identifică că termenul de 15 zile de declarare a recursului împotriva instanței de insolvabilitate curge de la data pronunțării ei.

Având în susținere prevederile normei enunțate instanța de recurs relevă la caz că hotărîrea Curții de Apel Chișinău, prin care a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare a SRL „GS Milion”, încetată procedura simplificată a falimentului a SRL „GS Milion” cu dispunerea lichidării și radierii SRL „GS Milion” din Registrul de stat al persoanelor juridice și considerate stinse creanțele neexecutate de SRL „GS Milion” față de creditori, a fost emisă și pronunțată la 17 decembrie 2015.

Astfel, Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitat a declarat recurs la 10 octombrie 2016, respectiv cu încălcarea termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității.

La acest capitol necesită a fi remarcat că din materialele pricinii rezultă că hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, a fost emisă în lipsa Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată.

Însă, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 21 septembrie 2015 (f. d. 169, vol.-I), rezultă cu certitudine că la data respectivă din partea creditorului

Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată s-a prezentat reprezentantul Pecarscaia Ecaterina.

La ședința de judecată a instanței de insolvență din 14 decembrie 2015, Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată nu s-a prezentat.

În conformitate cu art. 102 alin.(4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, de către Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată nu poate fi invocată necitarea sau necomunicarea în mod legal a actelor de procedură or, din materialele pricinii rezultă că recurentul a avut la cunoștință despre existența prezentului litigiu, adică până la data pronunțării hotărârii din 17 decembrie 2015.

De altfel, potrivit și jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012)), fiind înștiințat legal despre ședința de judecată din 14 decembrie 2015, recurentul are obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte.

Nu poate fi reținut și se respinge argumentul Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată precum că cu hotărârea contestată a făcut cunoștință doar la 27 septembrie 2016 or, dispozitivul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 282-289 din 26 septembrie 2014 (f.d. 209, vol. -I).

Astfel, ținând cont de cele enunțate în coroborare cu prevederile art. 8 din Legea insolvenței, este absolut evident că termenul de declarare a recursului împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 pentru Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată a expirat la 16 mai 2016.

Cu toate acestea, Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, la 10 octombrie 2016, respectiv în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 8 din Legea insolvenței.

Conform art. 116 alin.(1) și (3) CPC rezultă că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu art. 135 alin. (7) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dispozitivul hotărârii de încetare a procedurii falimentului și de radiere a debitorului din registrul de stat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile din data adoptării.

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Consecvent, potrivit art. 112 alin. (1) și (2) CPC, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră

pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Conform dispozițiilor art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Corelativ art. 113 alin. (1) și art. 10 (1) CPC, expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, depunând cererea de recurs împotriva hotărârii primei instanțe în afara termenului legal, recurentul Societatea Comercială „Cramax-Grup” Societate cu Răspundere Limitată a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Prin urmare, cerința de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Or, având la cunoștință despre examinarea prezentului litigiu, recurentul urma să întreprindă măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o

marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, având în vedere că recursul declarat de Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată, este depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată ca depus cu omiterea termenului de prescripție, cu menținerea hotărârii contestate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge cererea Societății Comerciale „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de către Societatea Comercială „Cramax Grup” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat